

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła podl. Reau.	Psycho- metr	Wiatr		Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
22	6/27" 2"	363 + 9°	8 3, 77	Północny	slaby	Pochmurno	w nocy Deszcz
	3	604 + 11,	5 4, 49	"	"	"	Deszcz
	10	3, 095 + 9,	1 4 10	"	"	"	"

Ogłaszając prenumeratę na następną kwartał, Wydawca GAZETY KRAKOWSKIEJ uprasza Szanownych Abonentów, o wczesne zapisywanie się; albowiem taką tylko ilość egzemplarzy wybijać postanowił, jaka po obliczeniu najdalej do d. 6 Października 1846 r. Abonentów, okaże się być potrzebną. — Prenumerata kwartalna Złp. 10, miesięczna Złp. 4.

Wiadomości zagraniczne.

— Warszawa 18 Września. —

Przy ułatwionej podróży za pomocą kolei żelaznej, bardzo wiele osób a mianowicie ludzi przemysłowych, artystów i spekulantów wybiera się w tym roku na jarmark do Łowicza w następną niedzielę przypadającą. W skutku taniości przewozu koleją żelazną, wszystko też ma być tańsze niż dotąd bywało. Ciągłe tam już przybywają najrozmaitsze towary, między innymi nawet wielki zapas wszelkiego rodzaju szkieł optycznych, różnych meteorologicznych i w gospodarstwie wiejskiem potrzebnych narzędzi z Instytutu Optycznego p. Pik, które przy wielkiej rozmaitości i dogodnym wyborze odznaczyć się mają szczególną taniością. Wszystko zresztą ma tam być w tym roku *a la* kolej żelazna, to jest ruch w interesach szybki, pełen życia, obfitość wszystkiego, korzyści ni by mniejsze ale większe, bo ustawiczne i liczne. Zgoła duch kolei żelaznej pierwszy raz ożywiać będzie jarmark w tutejszym kraju.

— Paryż 9 Września. —

Dowiadujemy się, że xżę Isly, jly gubernator Algierwi, opuszcza jutro Paryż, aby się udać przez Excedeuil do Algieru.

Fregata parowa *Labrador*, przybyła d. 4 do Tulonu, nadeszły dzienniki algierskie z d. 2 b. m. W *Akhbar* czytamy: »Nowiny nadesłane gońcem z Oranu wzbudzają obawę względem spokojuości od strony Maroko. Jakoż dowiadujemy się, że w chwili, gdy agent ministerstwa spraw zagranicznych przybył do Tangieru na korwecie parowej *Veloce*, dla doręczenia depeszy naszemu jluemu konsulowi, ludność tego miasta, mianowicie europejska była w stanie wielkiej niespokojności.

»Niepomyślnie tam obiegają wiadomości o wpływie, jakiego nabywa Abdelkader w wschodniej części państwa marokańskiego. Doniesienia, jakie lądem odbieramy, nie są mniej znaczące. Emir zbliżył się do Taza, miasta marokańskiego 25 mil fr. od granicy odległego, i tam rozwija swe intrzygi.

»Abder-Rhaman jest w kłopotliwym położeniu: jeżeli otwarcie wystąpi przeciw bohaterowi wojny świętej, którego otacza tyle sympatyj religijnych, narazi się na wielkie niebezpieczeństwo; jeżeli mu dozwoli działać, niebezpieczeństwo jest dalsze ale nie mniej wielkie. W tak krytycznym położeniu, cesarz ograniczy się zapewne na pozostawieniu nam całego działania z życzeniem, aby to uwolniło go od tak niebezpiecznego nieprzyjaciela. Wyprawa francuzka zdaje się przeto być nieuchronną.

W tymże dzieńniku czytamy: Abdelkader, przed opuszczeniem Kabylii, pozostawił byłemu Kalifie Ben Salem wielką liczbę blankietów opatrzonych jego pieczęcią, których Ben Salem używa teraz, aby rozsiewać fałszywe wieści, które mogą wzbudzić niespokojności na wschodzie, jeżeliby im się nie zapobiegło. I tak, w ostatni poniedziałek czytał publicznie w poko-leuiu Haleb-Tulas depeszę, jakoby pochodzącą od Emira, który donosi, że przybył do Maadit w górach Dzebel Auras.

Jour. des Déb. donosi z Bruzelli, że Don Enrique w towarzystwie swego adjutanta wyjechał do Gaudawy; zresztą żył on w Ostendzie bardzo prywatnie. PP. Olozaga i Cortina, którzy także w Ostendzie przebywali, chcą również opuścić to miasto.

Dnia 19 z. m. przeprawił się przez cieśninę Kaletańską z Francji do Anglii, nadzwyczajnie gęsty rój motylów, unoszący się w po-

— Dnia 7 Września. —

wietrzy na kształt ciemnej, kilkaset łokci szerokiej chmury, która, podług doniesienia dziennika *Canterbury Guardian*, cały przejeżdżający tamtędy statek parowy cieniem pokryła i pokład okrętu zasypała. Zbliżywszy się w południu do lądu, rozleciały się motyle na wszystkie strony, a w godzinę później powstał w tym samym południowo-zachodnim kierunku, którym ówa motyla chmura leciała, nagły uraganowy wichur, przez kilka godzin trwający.

Terazniejszy Imam Muskatu, obok którego posiadłości Francuzi ostatniemi czasy osadę założyli, nadesłał królowi Filipowi, prócz innych darów swojego kraju, także dwie pyszne klacze arabskie, pochodzące, podług twierdzenia tamecznych mieszkańców, od ulubionej klaczy proroka Mahometa, Bory. Obiedwie klacze mają na szyi ołowiane puszki, zawierające dokładny rodowód tych szlachetnych koni, zatwierdzony uależytemi świadectwami.

— Londyn 6 Września. —

Sławny nezon niemiecki, profesor Lepsius, przybyły niedawno do Anglii w powrocie z swęj podróży po Egipcie, wyjechał do Berlina. Dowiadujemy się, że ten uczony, który przez 2 lata czynił poszukiwania w tym klassycznym kraju, ujrzał swe prace uwieńczone zupełnem osiągnięciem zamierzonego celu.

Królowa kazała doręczyć lordowi majorowi Liwerpoolu i prezydentowi komitetu portowego, kopie w pysznych ramach obrazu Winterthale-*ra*, przedstawiającego członków rodziny królewskiej. Do tych podarunków dołączone były bardzo uprzejme listy, wynnrzające zadowolenie królowęj z powodu świetnego przyjęcia, jakiego doznał xzę Albrecht w czasie swego ostatniego pobytu w tem mieście.

Z powodu małżeństwa królowęj hiszpańskiej i jej siostry, *Morn. Herald* wyraża się w następujący sposób:

„Dziwić się nie można, że propozycya związku między panującami familiami Francyi i Hiszpanii spowodowała ważne uwagi, i możemy zapewnić bez obawy zaprzeczenia, że gabinet angielski otrzymał zadowolające zapewnienia, iż Król Francuzów nie chciał i nie chce przez podobne związki zmienić w żaden sposób stanu stosunków między Franoyą i Hiszpanią, lub między Franoyą i Anglią ze względu na Hiszpanię. Aby usunąć wszelkie powody podejrzenia lub zazdrości, zostało postanowionem, że zaraz po zaślubinach Infantki xiążę Montpensier przybędzie z swą małżonką do Paryża, gdzie stale przemieszkiwać będą. A teraz, gdy te długie negocyacye już się ukończyły, winszujemy wszystkim stronom. Winszujemy królowęj hiszpańskiej wyboru tak przyjemnego dla ucznój jej rycerskiego ludu, a francuzkiej rodzinie królewskiej związku, pomuazającego świetność i siłę dynastyi, której istnienie jest rękojnią pokoju i zgody pomiędzy narodami; winszujemy nakoniec Francyi i Anglii, że złowieszce pogłoski, które przez niejaki czas wzbudzały obawę, znikły pośród uniesień radości i szczęścia.“

Królowa Wiktorya w swęj przejazdce morskiej zwidziła najprzód wyspę Jersey, potem Falmouth i Pensance, gdzie dłużej ma zabawić. Wczoraj nadeszła do Windsor wiadomość, że królowa w trzecim tygodniu tego miesiąca powróci do zamku Windsor i zamieszka w nim aż po Bożem Narodzeniu. O odwiedzinach u Króla Francuzów w Eu pauuje teraz zupełnie milczenie.

Lord Metcalfe, ostatni gubernator cywilny Kanady, umarł dnia 5 b. m. w swych dobrach Basingstocke, w 62 roku swego wieku, w skutku kilkoletniego raka w twarzy.

Według wiadomości z Kalkuty, admirał Cochrane odplynął d. 19 czerwca z jednym liniowym okrętem i trzema pomniejszemi okrętami do Borneo, aby pomścić się na Sultanie Surawak za dozuane przez pana Brooke dolegliwości.

Według dz. *Globe* cały kraj Oregonu, w posiadłości angielskiej i Stanów Zjednocz. znajdujący się, został niedawno przez Papieża na 8 biskupstw podzielony. P. Blanchet, który dotąd był biskupem Oregonu, mianowany jest arcybiskupem. Opuści on przy końcu września Francję z 12 misyonarzami i 8 zakonnicami. Na teraz mają tylko 2 biskupstwa w Oregonie być obsadzone.

— New-York 20 Sierpnia. —

Wiadomości z widowni wojny nad rz. Rio-Grande sięgają do dnia 2 b. m. Jenerał Taylor pozostawiwszy 1,200 ludzi pod pułkownikiem Clarke, wyruszył nareszcie z Matamorasa w 17,000 ludzi do Monterey. O przygotowaniach meyxanów do obrony nie jeszcze nie słyhać. Głoszono, że jenerał meyxkański Urrea z znacznym korpusem wojska pospieszył na obronę twierdzy Santa Fé, i że dla tego jenerał amerykański Kearney zamierzył nie zatrzymać się nigdzie, aby uprzedzić jenerała meyxkańskiego.

Rozmaitości.

PRZEPIS

Robienia masy bardzo trwałej do zaprawiania posadzki.

Massa do zaprawiania posadzki jest niczem innym jak tylko po prostu mydłem woskowem. Im lepiej czyli im dokładniej według zasad chemicznych ugotowane jest takie mydło, tym piękniejszą i trwalszą będzie pociągniona nim posadzka. Nowa posadzka, -szczególniej zaś zrobiona z jednego, lub więcej gatunków drzewa twardego, najpiękniej wygląda, gdy zaprawiona będzie bez żadnej barwy. Posadzkę zaś starą, niegładką, pouszkażaną, lub z drzewa miękkiego zrobioną, najlepiej jest zaprawiać masą na ciemno zabarwioną. Piękna posadzka z drzewa białego potrzebuje do zaprawy wosku białego, posłedniejsza zaś może być zaptawiona masą z wosku żółtego. Zupełnie nowa posadzka zaprawia się pierwszy raz na gorąco: taka zaś która już raz masą pociągnięta była, zapraw-

wia się na letnio. Zupełnie nową posadzkę pociągnąć trzeba trzy razy, taką zaś która już kiedykolwiek zaprawiana była, tylko dwa razy. Do pociągania używa się albo duży murarski pędzel, albo też, co jest najlepiej, przytarta cokolwiek szcztoka pokojowa.

Do gotowania zaprawy używa się albo dużego pobielanego rądla, albo też glasurowanego żelaznego garnka.

Materyały w skład zaprawy wchodzące wyrachowane tu są na jeden pokój średniej wielkości.

I. Na masę niezabarwioną.

Bierze się:

6 kwart czystej deszczowej wody;

1 1/2 funta dobrego czystego potażu;

1 funt wosku.

Postawiwszy na blachę, warzyć trzeba ciągle, mieszając raz po raz łopatką, najniżej przez trzy godziny, a raczej tak długo, dopóki płyn pierw rzadki nie zamieni się na tak gęsty, że nabrawszy go łopatką, w postaci szerokich pasków, jak gdyby syrop, lub miód praśny, z niej ścieka. — Wówczas masa gotowa zestawia się z kuchni, a po przestudzeniu cokolwiek, może zaraz być użyta. Gdy zaś ostygnie, trzeba ją cokolwiek odgrzać.

II. Na masę cokolwiek żółtawo zabarwioną.

Bierze się:

6 1/2 kwarty czystej deszczowej wody;

1/4 funta wiórów żółtej bryzelii.

Powarzywszy godzinę precedzi się przez płótno.

6 kwart tej wody;

1 1/2 funta potażu;

1 funt wosku.

Gotuje się jak powyższa masa niezabarwiona, a w końcu dodaje się 2 łuty utartej mialko na mąkę żółtej farby zwaney *Chromgelb* podlęszy, którą przez maleńki woreczek z muslinu na papier przesiał należy. Wymieszawszy dobrze zaciągac posadzkę.

III. Na masę ciemno zabarwioną nakształt machonii.

Bierze się:

7 kwart czystej deszczowej wody;

1 funt wiórów bryzelii żółtej.

Powarzywszy półtorej godziny precedza się przez płótno.

6 kwart tej wody;

1 1/2 funta potażu;

1 funt wosku.

Gotuje się jak wyżej oznaczono a po ugotowaniu dodaje się 4 łuty utartej mialko i przez muslin przesianey farby zwaney *Chromgelb* podlęszy, a wymieszawszy dobrze łopatką zaciągac posadzkę.

Pozostałą masę można zachować w stósownem naczyniu, a choć się z czasem zeschnie zakropiwszy ją nieco deszczową wodą i rozgrzawszy poprzednio, można nią poprawiac posadzkę, gdyby się gdzieś przypadkiem splamiła, lub wytarła.

Posadzka tą masą zaciągnięta, nie ma wprawdzie w pierwszych dniach wielkiego potysku, który dopiero po 10 dniach, po kilkakrotnem przetarciu jej szcztokami następuje, ale potem jest bardzo mocny i trwa przez 2 lata.

LUDWIKA DE LA CHAUSSERAIE.

(Ciąg dalszy.)

Pewnego poranku, gdy Ludwika jak zwykle wyhawcę swego odwiedziła, a nierodstępna jej towarzyska przypadkiem na chwilę się oddaliła, korzystał Jerzy z tej pomyślny okoliczności, i pewny przychylnych sobie uczuć margrabiunki, wyznał

jej swoją miłość, którą ona z naiwną radością po raz pierwszy kochającej dziewczyny przyjęła. Wszystko szło jak najlepiej, gdy oto niecny Piotr Leroux stosunki kochanków odkrył, margrabiemu oczy otworzył, i równie Jerzego jak i Ludwikę do rozpaczcy przywiódł.

Margrabi de la Chausseraie, uniesiony gniewem przeciw młodemu adwokatowi, którego śmiałość zdawała mu się być obelgą, zabronił Ludwice widywać się z Jerzym, a jemu samemu kazał natychmiast oznajmić, iż radby go wkrótce zupełnie zdrowym urzęd.

Jerzy pojął dobrze tych słów znaczenie, i z nadzieją na zawsze straconą, z rozdarciem sercem, opuścił nazajutrz zamek margrabi, zostawiając tam ukochany przedmiot swych uczuć w równiej boleści i rozpaczcy.

Wyszedłszy za bramę domu, w którym niedawno był tak szczęśliwym, uczuł Jerzy, iż go odwaga odstępuje, i usiadł sobie znekany, przy drodze, płacząc jak dziecko po swoich zawiedzionych nadziejach. Miał on je za niepowrotnie stracone, gdyż nawet przyszłość, ta ostatnia ucieczka serc mieszczeliwych, żadnych mu widoków, żadnej pociechy nie nastroczała.

Ży przynoszą wprawdzie ulgę, ale nie wstrzymują lotnego biegu czasu; też samą uczynił uwagę Jerzy, widząc, iż się już zmierzchać zaczęło. Wstał więc coprędzej, spojrział jeszcze raz na dumny zamek senioralny i puścił się zwolna ku domowi swęj ciotki.

Dom pani Simon, leżący w pobliżu miasta Segré, był jednym z najpiękniejszych w okolicy. Właścicielka jego, owdowiała jeszcze w tych latach, kiedy kobiety nie tracą ani ochoty ani odwagi podobania się światu; lecz chcąc swemu ukochanemu siostrzeńcowi Jerzemu cały majątek nienaruszonym zostawić, zrzekła się dobrowolnie powtórnych ślubów. Podobne postanowienie, zwłaszcza ze strony takiej jak pani Simon kobiety, mogło się sprawiedliwie nazwać szlachetnem, gdyż była nie starą, majątną i miała wielu wielbicieli, między którymi odznaczał się niejaki Polikarp Gervais.

Pani Simon odwiedzała Jerzego często w jego słabości i kilkakrotnie Ludwikę u jego łóża zaszła. Ziad domyśliła się wkrótce, iż zapewne ścislejszy od samęj wdzięczności węzeł margrabiankę sprowadza tam tak często. W innych okolicznościach byłaby poczciwa ciotka cieszyła się tem odkryciem, lecz w obecnym razie rozważyła natychmiast, jako doświadczona kobieta, wszelkie przeszkody, na które szczęście jej siostrzeńca niechybnie narażone zostanie; a lękając się o jego przyszłość, postanowiła zwalczać ile możności tę beznadziejną miłość.

Lecz usiłowania pani Simon, nie odniosły zamierzonego skutku i zaczęła już powątpiewać, a żali od tej miłości, czyli, jak ona ją nazywała, choroby, odwieść go będzie w stanie. Tymczasem zaszło owo nieszczerne odkrycie, które zmusiło go do opuszczenia zamku margrabiego w tej chwili, kiedy on najmocniej zapragnął przedłużenia w nim swego pobytu. Gdy tedy poczciwa ciotka ujrzała swego kuzyna ze łzami w oczach i wyrazem boleści na twarzy, do domu powracającego, zdawało jej się z początku, iż mu jakieś nowe nieszczęście się wydarzyło, lecz uspokoiwszy się w tej mierze, odgadła przyczynę jego żalu i szanowała milczeniem boleść, którą tylko czas mógł uleczyć.

W ciągu całego wieczora był Jerzy posępny

i milczący; a gdy wreszcie godzina spoczynku nadeszła, powiedziawszy w roztertargnieniu kilku zgromadzonym w sali znajomym „dobra noc,“ udał się do swego pokoju, aby tam smutkowi oddać się dowoli tak długo, aż póki dobroczynny sen go nie zmorzy, a gorzkie rozpamiętywanie zdarzeń rzeczywistości, nie ustąpi czarownej uludzeń nocnych widzeń.
(D. c. n.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 22 do dnia 23 Września.
Grabowski Dymitr, Niezbon Teresa, z Polski;

Niemojewski Adolf ob., Bobrzyński Ignacy obyw., Brants Ignacy, Stadnicki Antoni hr., Walther Bernard, Rieken Jan, z Galicyi; -- Vogt Henryk, Sponer Franz, Scherr-Thos Henryk hr., Hosten Rudolf, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Geppert Jan ob., Tuczeski Tomasz, do Polski; Früsius Marcin, Łykoszyn Platow porucznik ces. ros., Scherr-Thos hr. do Galicyi; -- Colborne Grakow, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 883 D. J.

INTENDENT ZAOPATRZENIA POTRZEB WOJSKOWYCH.

Z powodu kończącego się z dniem 31 Października r. b. przedsięwzięcia dostawy surowych artykułów żywności do lazaretu wojskowego na Wesoly przy Krakowie — podaje się do powszechnej wiadomości, iż w Biórze Intendentury zaopatrzenia potrzeb wojskowych w domu Władz Rządowych przy kościele Sgo Piotra będącym, odbywać się będzie licytacja przez sekretne deklaracje na ręce Intendenta po dzień 8 Października godzinę 12 z rana składać się mające na dostawę do lazaretu rzeczowego przez rok jeden od dnia 1 Listopada 1846 rachując, artykułów żywności oprócz mięsa -- Wykaz potrzebnych artykułów wraz z ceną po jakiej dotąd artykuły te dostawiane były, tudzież warunki licytacji znajdują się w Biórze Intendentury i każdego czasu przejrzane być mogą. Deklaracja według niżej zamieszczonego wzoru napisana, obejmować powinna rabat w stopie procentu na korzyść Skarbu odstąpionego od cen w wykazie do licytacji podanego zamieszczonych -- Deklaracją składający złożony w Kassie Głównej *vadium* w kwocie złp. 1000 i złożenie takowe ma być na wierzchu deklaracji poświadczony.

Wzór Deklaracji.

Stosownie do ogłoszenia Intendentury zaopatrzenia potrzeb wojskowych z dnia 22 Września r. b. Nro 883, składam niniejszą deklaracją, iż przedsięwzięcia dostawy artykułów żywności dla lazaretu wojskowego na Wesoly przy Krakowie położonego, podejmuję się po cenach wykazem przezemnie przejrzanym objętych, odstępując na korzyść Skarbu od cen tych rabat (tu wypisać literami ilość odstąpionego procentu) i dostawę takową według warunków przezemnie przejrzanych i zrozumianych uskutecznić obowiązuję się. Na pewność tej dostawy złożyłem w Kassie Głównej *vadium* w kwocie złotych polskich 1000 jak poświadczenie na wierzchu deklaracji przekonywa.

Tu następuje data, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania deklaranta. Na wierzchu deklaracji zamieścić: »Deklaracja na przedsięwzięcie dostawy artykułów żywności do lazaretu wojskowego.«

Ostrzega się, że deklaracje po terminie złożone, lub poprawy i przekreślenia obejmujące przyjęte nie będą.

Kraków dnia 22 Września 1846 r.

KOPFF.

Pisarze Banku Pobożnego w Krakowie.

Na żądanie strony interessowanej, zawiadamiają iż od fantu korali nici 2 lutów 8½ wazących, dnia 16 Kwietnia 1844 r. do N. 180 pod Literą P. w Banku Pobożnym zastawionego, według oświadczenia zgłaszającej się o wykupno jego osoby, kartka czyli rewers Bankowy miał zaginać, przeto wzywają wszystkich, interes w tem mających, aby o wykupno tego fantu, najdalej do dnia 1 Listopada r. b. zgłosili się, gdyż w razie przeciwnym, fant rzeczony, osobie zgłaszającej się, po tem przeciągu czasu, niezawodnie wydanym będzie.

Kraków dnia 18 Września 1846 r.

Stachowicz.

(1r.) X. Praszkiwicz.

CENY ZBOŻA

Na targownicy publicznej w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 21 i 22 Września 1846 roku	1. GATUNEK		2. GATUNEK		3. GATUNEK	
	od	do	od	do	od	do
	z. p.	z. p.	z. p.	z. p.	z. p.	z. p.
Krz., Pszenicy	38	39	36	37	15	35
„ Żyta.....	33	34	32	32	27	—
„ Jęczmienia	27	27	15	—	26	—
„ Owsa.....	14	6	15	—	—	—
„ Grochu..	—	37	—	—	—	—
„ Jagiel..	—	49	—	—	—	—
„ Bzopaku.	—	—	—	—	—	—
„ Tatarki..	—	—	—	—	—	—
„ Soczewicy	—	—	—	—	—	—
„ Ziemiak	—	9	18	—	—	—
„ Wyki....	—	—	—	—	—	—
„ Wielogr..	—	—	—	—	—	—
„ Konieczuy	—	—	—	—	—	—

Centnar siano od zł. 3 gr. 12 do zł. 2 gr. 24. Centnar słomy od zł. 5 gr. — do zł. 4 gr. —

Spirytusu garniec z opłatą od złp. 8 gr. 6 do złp. 9

Okowity garniec z opłatą od złp. 7 gr. 8 do złp. 8

Masła garniec od złp. 7 gr. 15 do złp. 8 gr. —

Jej kurzych kopa zł. 2 gr. —

Drożdży waniczka od złp. 12 g. — do złp. 15

Sporządzono w Biórze Kommissaryatu Targowego.

Krakow dnia 22 Września 1846 r.

Kommissarz Targowy.

W. Dobrzański.

Adjunkt Pssorn.